

Dániel Z. Pál

Érettségi találkozó

**Mihályfy Sándor emlékére, akinek már nem adatott meg,
hogy elkészítse a TV játékot.**

Első rész.

Vadászlak, valahol a hegyek között. Középen, hátul kandalló, a falon trófeák és két vadásztőr. Jobb oldalon a bejárat, hátul, a kandallótól balra ajtó a szomszéd szobába. Baloldalt két ablak, behajtható spalettával. Az ablakok között egy fotel, középen egy asztal, székekkel. Az asztalon több boroskancsó, tálcán poharak.

Az asztalnál ketten ülnek: Felhős Gábor, a házigazda és Horváth, rendőr százados, civilben.

Felhős: Szóval, zsaru lettél.

Horváth (*vállat von*): Így is lehet mondani.

Felhős: Soha nem gondoltam volna. Bár, az öreg Seregi hasonló dolgokat jószolt. Emlékszel? (*elváltoztatott hangon*) „Horváth Pista, Horváth Pista, maga egy kíváncsi természet, mindenbe beleüti az orrát. Mindent ki akar deríteni. Mindig a dolgok eredete után nyomoz.” (*nevet*)

Horváth: Hát, ami az utánzásodat illeti, azóta sem lettél egy Sárosi Jóska.

Felhős: Nem baj, majd ha Jóska megjön, megkérjük, hogy mutassa be, pontosan hogy is beszélt az öreg. Remélem, nem felejtette el. Emlékszel, mikor a nagyszünetben bekiabált a leányvécé nyitott ajtaján az öreg Seregi választékos úriember hangján: „kurvák, razzia”?

Horváth (*nevetve*): Pozsgai meg, a negyedik béből, a háta mögött az igazgató hangján: „No de, kérem szeretettel, Sárosi! Hogy merészel...!”

Felhős (*nevet*): Szegény Jóska, majd elájult ijedtében. Vagy egy fél évig legalább háromszor körbenézett, mielőtt bárkit elkezdett utánózni.

Horváth: Ezek szerint Sárosi Jóska jön. A többiekről mit tudsz? Kik jönnek még?

Felhős: Fekete Bandi és Bruckner Peti, a két elválaszthatatlan most is együtt jön. Velük gyakran szoktam találkozni, Bandi a megyénél dolgozik, Bruckner Petinek meg egy jól menő gyógyszertára van, vagy talán már kettő is. Aztán Kemenes Lacika, aki a helybeli újságnál dolgozik. Rá való tekintettel plusz három liter borral számoltam.

Horváth: Lacika? Annyira piál? Mintha hallottam volna vele kapcsolatban egy zűrös házasságról, látványos szakítás, talán öngyilkosság, vagy valami ilyesmi?

Felhős: Majd mesélek róla részletesen. Meglehetősen vad történet, hónapokig másról sem beszélt a város. Szegény Lacika, máig sem heverte ki teljesen. Ha csak öt percig beszélgetsz vele, nyilvánvaló, hogy valami nem stimmel körülötte. Sokat változott, bár persze mindig hajlott a szélsőségekre, a minden áron való szereplésre...

Horváth: Ja, az önjelölt költőnk, aki csak azért nem futott karriert, mert a körülmények... Erről jut eszembe, mi van a másik költőnkkel, Tóth Lajossal. Emlékszel? Az önképzőkör pályázatára ő írta az örökbecsű sorokat, ma is tudom idézni: „Itt az ősz, Édesanyám lekvárt főz, Kevergeti, megfújja, Le ne égjen az alja.”

Felhős: Ne bántsd Lajcsit! Nem hallottad? Szegény, vagy három éve már, hogy meghalt egy karambolban. Színházból jött haza éjjel, hajtott vagy százhatvannal. Állítólag elaludt. Rajta kívül Kovács Dönci sem tud jönni, bár szerencsére ő jól van. Nagyon is. Pártja külügyi szakértőjeként Brüsszelben tartózkodik. Csak a nyári szünetben engedik haza, nem nélkülözhető.

Horváth: Ez új. Kovács Dönci ért a külügyekhez? Annakidején a térkép felső oldalát sem tudta megmutatni, ha nem ott volt az akasztó, nemhogy valamelyik országot.

Felhős: Nem változott semmit, a külügyekhez ma sem ért, de feltétlenül hűséges a pártelnökhöz.

Horváth: Így már értem. Akkor csak ennyien leszünk?

Felhős: Nem, nem. Több osztálytársunkról semmit nem sikerült megtudnom, de Sebestyén Laci hívott, hogy valószínűleg ő is tiszteletét teszi. Esetleg késik egy kicsit. Üzleti ügy, valami zsúfolt programot emlegetett, hogy amiatt bizonytalan.

Horváth (meglepődve): Sebestyénnek zsúfolt programja van üzleti ügyben??

Felhős: Mi ebben az érdekes, miért csodálkozol.

Horváth: Á, semmi. Ezek szerint Te, Fekete Bandi, Bruckner Peti, ez három, Sárosi Jóska, Kemenes, esetleg Sebestyén, meg én, az összesen hét. Nem sok, bár az is igaz, hogy az akkor bevezetett fakultáció miatt eredetileg is kis létszámú volt az osztály. Azóta meg csak fogyunk...

Felhős (habozva): Nyolcan leszünk... Ugyanis... Sárosi Jóskával együtt..., szóval vele jön Benkő is...

Horváth (lassan, nyomatékkal): Benkő???

Felhős (felgyorsul): Igen, Benkő. Tudod, ő Sárosi Jóska főnöke, nem tehettem meg, hogy csak az egyiket hívjam (*lelassul*) ...meg kellett őt is... meg aztán... végül is ...tulajdonképpen ő is osztálytársunk volt, joga van jönni, nem?

Horváth: Az. Osztálytárs. De még hogy milyen! Nem gondoltam volna, hogy egyáltalán eszébe jut eljönni. Habár...

Felhős: Én egy cseppet sem csodálkoztam. Szerintem nagy örömmel jön, ki sem tudná hagyni. Imádja az ilyen szituációkat. Valószínűleg nagyszerűen fogja magát érezni.

Horváth: Lehet, hogy igazad van. Neki való légkör lesz. Mindenki utálja valamiért, Bruckner, Fekete Bandi, Sebestyén... Meg Te is.

Felhős (a szavába vág): Én aztán nem! Már régóta nem haragszom rá. Nem érdekel az egész, tőlem akármikor jöhet, nem zavar egy cseppet sem. Ha haragudnék, meg sem hívtam volna.

Horváth: Végül is, igazad van. Engem sem zavar, bár sohasem szerettem. Joga van hozzá, hogy itt legyen, ő is velünk együtt járta végig a négy évet. Az emlékeink közösek, miért ne elevenítsük fel közösen azokat? De azért jellemző rá, hogy tényleg el is jön. Mit csinál most? Úgy hallottam, innen régen elkerült.

Felhős: Ó, már komoly vállalkozó, tőkés, befektető és politikus is egyben. A BDFV-t privatizálta egy bankos cimborája jóvoltából, aki most a felügyelő bizottságban trónol. Most Benkő a tulajdonos, a város a legfontosabb megrendelő. Ha minden igaz, hamarosan országgyűlési képviselő is lesz.

Horváth: Megválasztják?

Felhős: Ugyan már! Az első helyen van a megyei listán. Sárosi Jóska meg gürizik mellette. Ő a cégnél a műszaki titkár, vagy valami ilyesmi. Ő Benkő jobb keze, mindent ő intéz, dolgozik rogyásig. Benkő meg a babérokat aratja.

Horváth: Nem csodálom, Sárosi Jóska mindig jófejű srác volt, az osztály egyik éltanulója. (*nyomatékkal*) A másik meg Te.

Felhős: Régen volt.

Horváth: Veled mi van, Gábor?

Felhős: Velem? Köszönöm, én jól vagyok. Itt dolgozom, ebben a szép gazdaságban, ma már jól menő részvénytársaság, ennek az egységnek a vezetője vagyok. Soha ki nem maradok prémiumból, jutalomból, van néhány részvényem is, értékük folyamatosan emelkedik. A főnökök rendesek, hallgatnak rám, kikérik a véleményemet, megbecsülnek. Most is egy szóra hozzájárultak, hogy itt tartsuk a találkozót. Pedig ide általában csak nagyon fontos emberek jöhetnek. Szóval, nem lehet okom panaszra.

Horváth: Nem lehet? Amikor utoljára találkoztunk, vagy tíz-tizenöt évvel ezelőtt, éppen igazgatói kinevezés előtt álltál. Ha jól emlékszem, még privatizáció előtt állt a cég. Számos cikket közölt a szakajtó, mindenki nagy jövőt jósolt neked. Ezelőtt tizenöt évvel! Aztán valaki említette, hogy nem te lettél mégsem az igazgató, hanem Benkő, te meg valami miatt talán még fegyelmet is kaptál? Meg félrelöktek, ide, ebbe a beosztásba. Azóta itt töltöd az értékes időt. Mi történt veled? Legalább nekem ne mondd, hogy elégedett vagy.

Felhős: Jó, hát fogalmazzunk inkább úgy, hogy belenyugodtam. Már nem akarok szakmai karriert befutni. Megvan a lakásom, kocsim, jó fizetés, plusz pénzek, iszogatunk, kártyázunk a haverokkal. *(öngúnnnyal)* Képzeld, még a vadásztársaságba is bevettek. Nem lehet semmi panaszom.

Horváth: Nem hiszek a fülemnek. Felhős Gabi, meg a vadásztársaság. Mi történt itt, mi miatt változtál meg ennyire?

(Erőtéljes kopogás hangzik a bejárati ajtón, majd Bruckner és Fekete ront be nagy hanggal. Fekete nagy darab, erőtéljes alkat, Bruckner vékony, fekete, szúrós tekintetű)

Fekete *(harsányan):* Éljen a negyedik cé! Mi van fiúk, hát soha nem iszunk már?

Bruckner: Szevasztok. Mi az, elsőnek érkeztünk? Nem, úgy látom a rendőrség megelőzött minket.

Fekete: Náluk első a pontosság. Ha fél kilencre szól a meghívás, akkor érkezés nyolc óra harminc perc nulla nulla másodperckor. Nem igaz, Pista? Szia, szevasz Gabi *(kezet ráznak)* Hogy vagytok?

Bruckner *(egy időben kezdi Feketével):* Mit iszunk? Ki jön még? Meddig várjunk? *(most már egyedül)* Ideje, hogy megérkezzen mindenki, mert olyan vihar lesz itt félórán belül, hogy a kutyámat sem kergetném ki, pedig én mindig keményen bántam a kutyáimmal.

Felhős: Szervusztok, gyertek beljebb! *(Fekete mindenkit barátságosan hátba vereget)*

Bruckner: A városnál már kezdett is esni az eső.

Fekete: Na, mi lesz, ki itt a házigazda? Meg se kínálnak minket?

Felhős: *(tölt a poharakba):* Fogjátok meg és egészségünkre!

Horváth: Igyunk a találkozó sikerére!

Mind: Egészségünkre *(koccintanak, isznak)*

Fekete: Ki jön még? Sebestyén Laci telefonált délután, hogy feltétlenül számítsunk rá, mindenképpen ideér.

Felhős: Akkor most már biztosan nyolcan leszünk.

Bruckner: És kik azok – mármint rajtunk kívül?

Felhős: Természetesen mi négyen, aztán Sebestyén, Kemenes Lacika, Sárosi Jóska meg Benkő.

Bruckner *(nagyon csúnyán néz):* Benkő?

Horváth: Igen, Benkő. Ő is osztálytársunk volt, nem? Gabi kénytelen volt meghívni.

Bruckner: Persze. Végül is ez így természetes. Mármint a meghívás, azzal nincs is semmi bajom. De azért azt mégsem hittem volna, hogy lesz is bátorsága idedugni a pofáját, akár milyen kedves is volt az invitálás.

Fekete: Hagyd, Bandi. Nem értem, mi a bajod Benkővel. Ha bunkó is volt, meg erőszakos, meg sokat is követelt, ne felejtse el, hogy mennyit köszönhetünk neki. Jó főnök volt, mindig megvédett, ha szarban voltál és jól fizetett.

Bruckner: Persze, a szarházi. Jól fizetett, ha cserébe kinyaltad a seggét.

Felhős: Nyugalom, fiúk, nem kell ezt ilyen tragikusan felfogni. Legfontosabb a jó kedély, ne hagyjuk a hangulatot senki által elrontani. Inkább igyatok még egy pohárral, úgyis le vagytok maradva hozzánk képest. *(tölt)*

Fekete: Lassan a testtel, hé! Hosszú az éjszaka, ebben az időben senki nem tud korábban elmenni, te meg már az elején le akarsz itatni minket?

(Kemenes Lacika jön be kopogtatás nélkül, Csak úgy belöki az ajtót. Bizonytalan a járása, látszik, hogy már nyomás alatt van.)

Kemenes: Ki beszél itt leitatásról? Jól hallom, hogy valaki le akar itatni valakit és ez utóbbi nem én vagyok? Ez egyáltalán nem szép dolog. A legfontosabb a mér-ték-le-tes-ség. *(lassan mondja, hogy bele ne zavarodjon)*

Mind (egyszerre): Szevasz Lacika, szia, jó estét!

Kemenes: Jó estét mindenkinek. Ahogy mondom, a mértékletesség. Éppen ezért én most egy mértékletesen megtöltött poharat kérek, ide, a kezembe.

Felhős: Szervusz Lacika.

Kemenes: No, nézd csak! A házigazda. A helyi intelligencia jeles tagja, a neves körvadász. Na, mi lesz, meg sem kínálsz?

Bruckner: Ez már mostanra teljesen leszopta magát.

Kemenes: Na, megszólalt a Bruckner. Nem változott semmit. Most is, mint régen, neki egyből, szemből a delikvensnek, aztán ami a szívémen az a számon, mi? Bruckner, Bruckner, mikor tanulsz végre egy kis diplomáciát?

Bruckner (csúnyán néz): Már megint baszogatsz.

Fekete: Ugyan, hagyd már! Te is minden szarért megsértődsz. Itt a poharad, inkább igyál.

(Felhős megtölti a poharakat, isznak.)

Kemenes: Ja, amíg el nem felejttem, mert felejtani, azt nagyon tudok, Sebestyén Laci barátom azt üzeni, sajnos nem tud eljönni, valami szörnyen fontos közbejött program miatt nincs érkezése.

Felhős: Tulajdonképpen mi is a foglalkozása ennek a Sebestyénnek, hogy ilyen rendkívül elfoglalt?

Horváth (Kemeneshez): Mikor beszéltél vele?

Kemenes: Nézd csak, keresztkérdés. Nem, nyomozó úr, nem beszéltem vele. A szerkesztőség sofőrjével üzentem, aki akkor adta át az üzenetet, amikor az imént volt szíves kihozni engem ide, ebben a kurva időben. Olyanokat villámlik, hogy energiatakarékosságból megspórolhatunk volna a reflektort. Ennek igen nagy jelentősége lett volna a mai viszonyok között, nem-

debár? Infláció meg konvergencia, nemdebár? Az eső meg már úgy zuhog, hogy félórán belül biztosan elmossa azt a kis ösvényt, amelyen jöttünk. Aztán se ki, se be. Igaz is, ki még be?

Bruckner: Képzeld, Lacika, ez a süket Gabi nem meghívta még Benkőt is?

Kemenes (*elsápad, elkomorodik*): Na nem, azt már nem. Ne ugrass, ez rendkívül hülye vicc volt.

Horváth: De tényleg igaz, nem vicc. Gabi nem tehetett mást, te meg ne rágd magad emiatt. Mi már mindannyian megegyeztünk, hogy nem törődünk vele. Ha jön, hát itt lesz, érezze jól magát!

Fekete: Meg ne felejtse el, te sem lettél volna rovatvezető, ha nem szól oda.

Kemenes: Na, fiúk, én már itt sem vagyok. Lehet, hogy ti megegyeztetek, de ez rám semmiképpen nem vonatkozik. Nagyon sajnálom, de én ezzel a féreggel nem szívom ugyanazt a levegőt. Csak azt bánom, hogy elküldtem a kocsit, most majd gyalogolhatok a városig ebben az időben. Bár, ha jól meggondolom, még így is lényegesen kellemesebb lesz, mint Benkővel egy társaságban.

Felhős: Lacika, ezt nem teheted meg velem. Hidd el, mindenképp kénytelen voltam meghívni, együtt dolgozik Sárosi Jóskával.

Kemenes: Már mint azt akarod mondani, hogy Jóska gürizik, ő meg szedi be a pénzt meg az elismeréseket.

Fekete: Na és? Mit törödsz vele? Meg is becsüli, a Jóskának soha nem kellett félnie a megélhetése miatt.

Kemenes: Na nem, ez nekem túl nagy mulatság lenne. Sajnálom fiúk. Veletek bármikor szívesen, de ezzel a trógerrel soha. Ha tudnátok...

Bruckner: Na, ide figyelj, drága komám. Benkő az életben már valamennyiünkkel kiszúrt valahogy és valamikor. Kivel többször, kivel egyszer, de akkor nagyon. Mindnyájunknak lenne vele elszámolni valója. Ismersz, én sem felejték egykönnyen, utálom mint a szart. Most mégis azt mondom: ha jön, jöjjön, ne törődjünk vele. Harmincéves találkozonk van, ne engedjük, hogy elrontsa egy olyan féreg mint Benkő...

(Nagy zajjal nyílik az ajtó, Benkő, Sárosi bejönnek, elől Benkő, látszik, hogy megszokta, ő a főnök mindenütt. Kemenes elhátrál a fotelig, majd lassan leül.)

Benkő: No lám, mire érkeztünk! Éppen engem emlegetnek. Ráadásul a kedves Bruckner Peti. Szinte megesküdnék rá, hogy nem a dicséret hangján. *(elégedetten heherészik)*

Bruckner (*idáig most néz a legcsúnyábban*): Ide figyelj, azt hiszed, nem tudom, hogy utálsz? Mindig is utáltál. Ne vess csak nyugodtan, én is gyűlöllek, szar alak voltál egész életedben és az is maradsz mindhalálig.

Felhős: Hagyd, Péter, mire jó ez?

Benkő (*nevet*): Ez igen. Hagyjátok csak beszélni, én nagyon élvezem. Az ilyenek tartanak meg jó egészségben. Nem szoktam én törődni az ilyen ellenségekkel. Semmibe veszem őket. *(Sárosihoz)* Nem igaz, Jóska?

Sárosi: Így van, ahogy monddod, főnök.

Benkő: Tudod, Bruckner, soha nem felejttem el, amikor elsőben, az első tanítási napon sorban felszólított minket Boldi bátyó *(elváltoztatott hangon)*: „Hogy hívnak, édes fiam?”. Amikor rád került a sor, felálltál, gyanakodva összehúztad a szemed, mereven előrenéztél és bejelentted: „Bruckner Péter”, aztán úgy néztél az öreg szivarra, mintha azt várnád, hogy úgysem

hiszi el, amit mondtál, kétségbe vonja még a nevedet is. Azóta ismerlek, te eredendően ellenséges voltál mindenkivel és amint látom, nem változtál semmit. Utálj csak, drága barátom, nem zavar. *(Sárosihoz fordul)* Adjál egy cigarettát!

Sárosi: Parancsolj főnök. *(elővesz egy dobozt, majd körbe kínálja, de Benkőn kívül senki sem kér, ő is elnyomja néhány szippantás után)* Ez jó kör volt. Félttem, hogy elázott a cigi, jól megáztunk, pedig csak az autótól jöttünk esőben a bejáratig.

Felhős: Gyertek, fiúk, igyunk a találkozásra és a harminc évre! *(töltöget a poharakba)*

Sárosi: Nekem ne, én vezetek.

Benkő: Nekem jól telilökheted. Úgy gondoltam, nem hozok söfört, minek nézze végig, ahogy elengedjük magunkat, így aztán úgy döntöttem, Józsi vezet, én meg iszok. Igaz, Józsi? *(röhög)*

Horváth: Az előbb emlegettük, Jóska, Gabival együtt, hogy milyen jól utánoztad a Seregi Boldizsár tanár urat.

Fekete: Hogy is mondta az öreg? „Megmondottam kéremszépen, ötször, hatszor, számtalanszor, hogy semmit kétszer nem mondok” Utánozd már egy kicsit, Jóska. Mindig majd megvesztem a röhögéstől.

Sárosi: Sajnos nem megy.

Felhős: Ugyan, Jóska, ne kérsd magad!

Mind *(felszabadultan, hogy végre semleges témára került sor):* Mondjad, Jóska! Utánozd, Jóska!

Sárosi: Ismerhettek, nem szoktam kéretni magam, pláne, ha szereplésről van szó. Szívesen utánoznám, de egész egyszerűen nem megy. Nem gyakoroltam.

Horváth: Nem gyakoroltad? Na és?

Sárosi: Tudjátok, nekem az utánzás komoly munka volt annakidején. Mindennap látnom kellett a célpontomat, ellesni az apró jellegzetességeket, aztán gyakorolni, gyakorolni, míg nem ment tökéletesen. Szegény Boldi bácsit nem láttam az érettségi óta kettőnél többször, úgy hogy nem megy.

Felhős: Hívtam az öreget, de szegény nagyon le van gatyásodva. Szinte egész nap csak fekszik, lefogyott, önmaga árnyéka. De az esze, az vág most is. A lelkemre kötötte, hogy adjam át mindenkinek az üdvözlétét, holnap délutánra meg magához rendelt részletes beszámolóra.

(Kialszik a villany. A sötétben hangok: Ez meg mi? Jól nézünk ki, nincs áram! Mi történt?)

Felhős *(harsányan):* Ne törődjeteK vele, fiúk, nincs semmi baj. Valami zűr van a vezetéKkel, már régen fel kellett volna újítani, de persze a tulajdonosok soha nem adnak rá pénzt. Mindig ezt csinálja viharban, hol elalszik, hol meg visszajön a fény. Valami érintkezési probléma vagy mi.

Benkő: Mi meg kuksolhatunk itt a sötétben reggelig? Olyan fekete éjszaka van, hogy még a poharakat sem tudjuk utánatölteni, a fele a földre csurog a drága nedűnek.

Felhős: Csak nyugalom, egy-két percen belül rendbe jön.

Kemenes *(vidám hangon, úgy tűnik belenyugodott a helyzetbe):* Milyen romantikus! Ahogy odakint fel-felvillannak a fények, eszembe jut az iskolai klotyó. Egy villanás: rágyújtott Fekete Bandi, még egy villám, most meg a Bruckner.

(nevetnek)

Horváth. Most meg egy fényes csik száguld keresztbe: berobogott Miklóska.

(nevetés, közben meggyullad a villany)

Felhős: Na, látjátok?

Bruckner: Igen, a Miklóska. Emlékeztek Miklósikára, a Bagózók Villámgyors Rémére?

Horváth: Ja. Először szép lassan andalgott a nagyszünetben az iskolaudvaron, tekintetét rajtafelejtve az emeleti ablaksoron, aztán, most kapja hirtelen, egy iramodással a klotyóban terem.

Sárosi: És ott találta Fekete Bandit, egy óriási füstfelhő kellős közepén, kezében egy alig használt Kossuthal.

Kemenes: Akkor aztán Miklóska vészjóslóan rákiáltott Bandira: „Mi az, Fekete, bagózunk, bagózunk? Látom, cigarettázik!” Mire Bandi ijedtében: „Ugyan, tanár úr, dehogyis! Csak tartom a kezemben.” Miklóska döbbenetesen rámeredt: „Ja, az más” – mondta, majd ahogy jött, villámgyorsan távozott.

Sárosi *(Feketéhez):* Ezt jól megúsztad.

Fekete: Ezt igen. De később, mikor ez a szemét *(Benkőre mutat)* a motozásnál a saját cigarettáját az én táskámba dugta... *(Benkőhöz)* Hiába tagadod, tudom, hogy te voltál. Az egész osztályból csak te szívtál Harmóniát.

Benkő *(nevet):* Dehogy tagadom, miért is tenném. Persze, hogy én voltam. Egyszerűen kihasználtam a bambaságodat. Na és? Szemesnek áll a világ!

Fekete *(megragadja a ruháját):* Még büszke is vagy rá, te mocsok? Én meg egy hónapig a szőnyeg alatt közlekedtem otthon az osztályfőnöki miatt. De most visszakapod *(pofonvágja)* Nesze, te mocsok, ezzel tartoztam!

Felhős: Bandi, azonnal hagyd abba! *(megragadják Horváthtal együtt, elvonszolják Benkő közeléből)*

Benkő: Te, hájfejű szarjancsi! Te kis senki! Ezért megfizetek, kirúgatlak az állásodból, jössz te még hozzám könyörögni. *(Sárosihoz)* Ki is ennek a főnöke, a Kovács Laci?

Sárosi: Nem, nem, Kovács a Kereskedelmi osztályon van, Bandinak a főnöke Bakos Béla, az alelnök meg Turi Gyula.

Benkő: Na, majd elintézzük ezt a Gyuszival.

Horváth: Ugyan, hagyjátok már abba. Normális, felnőtt emberek és úgy viselkednek, mintha még mindig a gimnáziumba járnának. Nem szégyellitek magatokat?

Fekete *(látszik, hogy a pofonnal kiadta a mérgét):* Jól megkapta, már nagyon megérdemelte. *(Elveszi a poharát és leül Bruckner mellé)*

Felhős: Gyerekek, ne felejtsetek el, hogy találkozón vagyunk. Mindenki igya ki a poharát, aztán fátylat az egészre.

(Isznak)

Sárosi: Tényleg, fiúk, ne veszekedjünk, mit szólnátok inkább egy parázs kártyapartihoz? Mint annakidején, az építőtáborban. Azóta is mindig van nálam egy pakli kártya a biztonság kedvéért. Kint van a kesztyűtartóban, azonnal hozom. *(megkönnyebbülten kisiet)*

Bruckner: *(az ablakhoz lép):* Micsoda egy rohadt idő, zuhog, meg villámlik. Ide se jön be már senki, de elmenni se tudunk.

Felhős: A patak melletti rész még száraz időben is csúszik, ilyenkor meg még a terepjáró is elsüllyed. De nem is sietünk sehová. Igaz? *(töltőget a poharakba)*

(Kopogtatás, majd belép Sárosi. Egy zsebkendővel törölgeti magáról az esővizet.)

Sárosi: Igazi úriember vagyok, mi? Minden ajtón kopogtatok, ha kell, ha nem. A véremlen van, mint Boldi bácsinak a kézcsók.

Kemenes: Erről a kézcsókról jut eszembe. Biztosan emlékeztek rá, az érettségi bankettre mindenki hozhatott magával egy nőt. Hát, igen nagy ciki lett volna csaj nélkül beállítani. Na, megyek én is a Bognár Icaért, előre meg volt vele dumálva, még a ruha is, amit majd felvesz, hát mire odaérek, nem eltörte a lábát aznap délután!

(kialszik a villany)

Fekete: Sánta lett a csajod?

Kemenes: Még hogy sánta! Mire odaértem, már be is gipszelték.

Bruckner *(nevet):* Legalább mind a kettőt begipszelhették volna, akkor aztán egyformán rakta volna a táncban. Elment volna, pláne, ha nem lép a lábadra.

Kemenes: Na, a lényeg az, hogy alaposan benne voltam a szarban. Én ugyan el nem megyek a bankettre egyedül, akármi is lesz. Rohangálok a főtéren fel-alá mint a töketlen kutya, hát egyszer csak ki jön szembe? A Filléres Piri. Ismertétek.

Fekete: A Pirit, hát persze!

Benkő. Ki nem ismerte a Filléres Pirit?

(kigyullad a villany)

Kemenes: Ki volt csípve istentelenül, a szokásos munkaruhájában. Na, mondom, szevasz Piri, hová mégy? Rögtön vette a lapot, persze. Csak ide, mondja, nézelődöm, hogy milyen a felhajtás. Akkor gyere velem, mondom én, lesz kaja, pia, meg tánc is. Hát jó, de mit fizetsz? – kérdezi Piri, mert bár tetszett neki a program, szívesen jött volna azonnal, de elvből nem csinált semmit sem ingyen. Végül megegyeztünk egy huszasban – nagy pénz volt az akkor –, oda kellett adni előre, mert Piri, bizonyára bölcs élettapasztalata alapján soha sem hitelezett, aztán karonfogva be a bankettre!

Sárosi: Nagy szám volt.

Kemenes: Én próbáltam elkerülni a feltűnést, az volt a lényeg, hogy csajjal vagyok, mint mindenki más, néztem mindenfelé, de üres hely már csak Boldi bátyó mellett volt. Mindegy, még mindig kisebb a feltűnés, mint álldogálva az ajtóban, szép csendesesen odaosonok az öreg mellé, karomon a Pirivel és érthetetlen szavakat motyogva próbálok elhelyezkedni. De Boldi bácsi igazi úriember volt: – Kemenes, miért nem mutat be a hölgynek?

Felhős: Emlékszem, nem csak bemutatkozott, hanem kezét is csókolt neki. Igazi gáláns úriember módján.

Kemenes: Ez még hagyján. Aztán meg úgy érezte, kötelessége szórakoztatni. „Maga még diák, kedvesem?” „Nem” – mondja Piri – „dolgozom”. „És mi a becses foglalkozása, ha nem vagyok indiszkrét?” – kérdezi az öreg naivan attól a Piritől, akiről tíz kilométerre lerítt, hogy főfoglalkozású sarki kurva. Na, erre már a sokat tapasztalt Piri is zavarba jött kicsikét. „Például ezekkel a fiúkkal foglalkozom” – rebegi szemlesütve – „tanítgatom őket egyre-másra.” Boldi bácsi meg: „Akkor úgy is mondhatnánk, hogy kollégák vagyunk?”

(Kitör a röhögés)

Sárosi: Na és végül legalább leesett valami a Piritől a huszasodért?

Benkő: Egy frászt. Hiába ő adta a pénzt, a Pirit végül mégis én loptam el, emlékszem, a tornaterembe vittem, a birkózószőnyegre. Teljesen ingyen. Mindössze azt ígértem neki, hogy elintézem a nővérenek a Budapestről való kitiltás elengedését.

Horváth: És sikerült elintézni?

Benkő: A Pirit, azt igen.

Horváth: És a kitiltás elengedését?

Benkő: Á, bolond vagy. Azt teljességgel lehetetlen lett volna bárkinek elintézni. Az a nő nemcsak Budapestről, hanem a szülőfaluján kívül egész Magyarországról ki volt tiltva. Nem is tudom, miért igyekezett volna annyira vissza a fővárosba, talán a nosztalgia miatt, mert hogy ott tanulta ki a szakmát. A szülőfalujában arany élete volt, a régi kuncaftok az ország másik részéből is képesek voltak a kedvéért odautazni egy-egy numerára. A faluban szinte szentként tisztelték, jobban fellendítette az idegenforgalmat, mint két lovasnapok. Hogy ott marasztalják, még sportállása is volt a helyi szövetkezetben.

Felhős: Szóval meg sem próbáltad elintézni, amit megígértél?

Benkő: Eszemben sem volt. Tanuld meg öreg, nem elintézni kell a dolgokat, hanem megígérni. Különösen igaz ez a nőkre. Úgy bizony, barátaim, a nőkhöz érteni kell.

Kemenes *(lassan, gyűlölettel):* Te aztán értesz mindegyikhez, igaz? Marihoz is értettél, igaz?

Sárosi *(közbevág):* Na, fiúk, ki jön kártyázni? Csak úgy mint annakidején, a táborban. *(odalép az ablakokhoz és behajítja a spalettákat.)* Piros hetes sántít!

(Mindnyájan körülülik az asztalt, kivéve Kemenest, aki marad a fotelben, láthatólag feldúltan. Sárosi kever, oszt)

Felhős: Lacika, te nem jössz?

Kemenes: Nincs kedvem.

Benkő: Hagyd, úgy sincs soha szerencséje, a gatyáját is elvesztené. A fakabát úr úgyis besöpör minden nyeresémet. Mindig mázlista volt, emlékeztek? Sokra vitte az életben is, jól megy neki, sokan félnek tőle. *(Horváthhoz)* Az egyenruhád hol hagytad? Vagy nem mindig kötelező viselni?

Horváth: Hagyj békén!

(Folyik a játék, licitálnak stb.)

Sárosi: Emlékeztek, a táborban villanyoltás után kezdődött az igazi játék. Brucknernek volt egy elemlámpája, amellelt ment a zsuga. Csuda hangulatos volt.

Fekete: Na, a lámpaoltás itt is megvan, gondoskodik róla a vihar.

Benkő: Nem baj, van a kocsiban elemlámpa. Éjjeli vadászathoz használjuk. Rávilágítasz a nyúlra, az meg megdermed, aztán durr a közepébe! Eredj, Józsi, hozd be gyorsan, aztán majd nem kell abbahagyni a játékot akkor sem, ha kimegy a világítás.

Sárosi: Azonnal, főnök, csak még ez az osztás.

Benkő: Te jössz, tábornok úr. Vagy mi a rangod, tizedes? *(látszik, hogy most meg Horváthot szúrta ki magának)* Remélem, köztünk nincs harag? Vagy talán mégis? Az önképzőköri elnökség ügye ma is fáj talán?

Horváth: Nagyon régen volt az. Nem érted, hogy hagyjál békén? Tizenkilenc.

Sárosi: Húsz. Nyert a bank.

Benkő: Jutalomból eredj a lámpáért!

Sárosi: Csak még egy osztást, főnök. Nyerésben vagyok.

Bruckner: Kérek még. Még. Fuccs, a fene essen bele.

Fekete: Én is kérek még egyet. *(kialszik a villany)* A fenébe, pont amikor a legjobb lapom van!

Felhős: Nyugi, fiúk, mindjárt rendben lesz megint.

Benkő *(nagy hangon):* Józsi, a kurva életbe, hányszor szóljak még? Menj már kifelé azért a rohadt elemlámpáért!

Sárosi: Igenis főnök. *(visszaszól az ajtóból)* Azonnal itt vagyok.

(Egy darabig csend, csak az eső veri a tetőt, távolban dörög az ég)

Felhős: Micsoda idő!

(valaki köhög)

Fekete: Gyertya kellene, nem elemlámpa, azt nem kell tartani.

Felhős: Volt egy rakás, de elfogyott. A múlt héten frakcióülést rendeztek, aztán úgy berúgtak, hogy hagyták az összes gyertyát tövig égni. Meg majdnem a házat is.

Bruckner. Hol a fenében van ennyi ideig ez a Sárosi?

Kemenes: Csak el ne törje a lábát a sötétben, mint annakidején a Molnár Ica. Na végre!

(Bejön Sárosi, maga előtt világít a lámpával)

Sárosi *(rávilágít Brucknerre)* Bruckner, barátságos arcot kérek. *(továbbviszi a fényt)* Fekete, te zugivó, most rajtakaptalak. *(a fény tovább keres)* Főnök... főnök, mi történt veled? *(Odarohan, letérdel a földön fekvő Benkő mellé)* Te Jóisten, ebben kés van, meghalt, megölték!!

(Felgyullad a villany, Benkő hason fekszik a földön, a hátából egy vadásztőr áll ki, a párja annak, ami még mindig a falat díszíti. Sárosi megpróbálja kihúzni a sebből.)

Horváth: Fiúk, mindenki maradjon a helyén! Senki ne nyúljon semmihez, Jóska, hagyd békén azt a tört, rajta már úgysem segíthetsz. *(Lehajol megtapintja Benkő nyakát)* Igen, meghalt. Fiúk, ez nagyon komoly dolog, gyilkosság történt. *(Feláll, lassan körülnéz, sorban mindenkit alaposan szemügyre vesz, majd nyomatékkal)* És minden bizonynyal valaki közülünk a tettes!

Vége az első résznek, a kép elsötétül.

Második rész.

(A helyszín ugyanaz, a szobában Horváth és Felhős, utóbbi éppen most jön be a másik szobából, a hátsó ajtón. A többiek is onnan fognak jönni, kivéve Sebestyént)

Horváth: Mit csinálnak, esznek még?

Felhős: A körülményekhez képest igazán jó étvágyuk van. Bár nem panaszkodhatnak a kajára sem, kettes fokozatút rendeltem.

Horváth: Kettes fokozat? Hát az meg mit jelent?

Felhős: Tudod, nagy itt a vendéglátás. Az egyszerűség kedvéért három különböző fokozatú kaját vezettünk be a vendégeknek. Így, amikor bejelentkeznek, a főnök csak a fokozatszámot mondja, aztán minden illetékes teszi a dolgát. Nagyon bevált rendszer.

Horváth: És mi a különbség az egyes fokozatok között?

Felhős: Óriási. Egyes fokozat: díszszabálás, öt fogás, a végén csúsztatott palacsintával, amit csak akarsz, pia meg nyakló nélkül. Azok kapják, akiknek valójában még a hideg vizet sem szabadna elfogadni: pártelnökök, képviselők, ellenőrök, akiktől valamilyen szinten függ a cég.

Horváth: Nagy kutyáknak nagy csont?

Felhős: Pontosan, ráadásul szinte kivétel nélkül ingyen. A kettes fokozat már szerényebb és rendszerint fizetni is kell érte, még ha kedvezményes árat is: különlegességek, amihez a hétköznapi ember nehezen jut hozzá, vadhús, bogrács, pacal, termelői italok. Egy kis vidéki romantika. Búcsúzaskor a maradék a csomagtartóban. Azok kapják, akik használni nemigen tudnak, de ha akarják, árthatnak. Meg az olyan protekciósok, mint ti.

Horváth: És a hármas fokozat?

Felhős: Az inkább csak elméleti. Egy egyszerű potya ebéd. Nem sokan veszik igénybe, akinek ez járna, az általában marad otthon a seggén és dolgozik.

Horváth: Meg befizetnek az üzemi kajára. Benkő melyik fokozatba tartozott?

Felhős: Természetesen egyes. Zabált is itt sokszor.

Horváth: Persze, jut eszembe, hiszen volt itt ő igazgató is.

Felhős: Csak rövid ideig. Hála istennek, gyorsan sikerült feljebb kapaszkodnia.

Horváth: Tényleg, ígérted, hogy elmondod, mi is történt közöttetek.

Felhős: Hagyjuk, nem szívesen beszélek róla még most sem.

Horváth: Pedig előbb-utóbb mindenképpen kell. Gyilkosság történt, mindenkinek el kell mondania mindent, amit tud és ami csak a legcsekélyebb mértékig is összefügghet a történetekkel.

Felhős (döbbsen): Csak nem akarod azt mondani, hogy engem gyanúsítasz? Ez nem lehet igaz!

Horváth: Nézd, Gabi, én nem gyanúsítok senkit. Azt azonban tisztán kell látnod, hogy a jelek szerint Benkőt közülünk ölte meg valaki. A névsor nem hosszú: Fekete, Bruckner, Sárosi, Kemenes, te vagy én. Nincs más lehetőség. Ezért egy valaki kivételével mindannyiunknak az

az érdeke, hogy minél hamarabb kiderüljön az igazság. A telefon nem működik, a viharban térerő sincs, az út járhatatlan, reggelig nem tudunk senki illetékest értesíteni. Az sem valószínű, hogy bármelyikünk aludni tudna. Így – jobb híján – arra gondoltam, ha már úgyszólván ez a foglalkozásom, megpróbálok minél tisztább képet teremteni a hivatalos eljárás számára. Persze, ehhez először is fel kell tételeznem magamról, hogy ártatlan vagyok.

Felhős: Mit kívánsz tenni?

Horváth: Csak beszélgetni, kérdezősködni, hátha jutunk valamire a válaszok összevetéséből. Természetesen bármelyikőtök megtagadhatja az együttműködést, hiszen nincs hivatalos megbízásom, sőt, érintettként nem is lehetne. De hát ez csak a tettesnek állhat érdekében, ő meg nem hiszem, hogy szeretne a válasz megtagadása miatt gyanúba keveredni.

Felhős: Hát jó, részemről rendben, lehet, hogy igazad van. Rajta, kérdezz, amit akarsz!

Horváth: A közöttetek lévő feszültség okára vagyok kíváncsi, akár mint jó barát is. Mi történt tulajdonképpen?

Felhős: Nos, lényegére rövidítve: mindketten itt kezdtük, Benkő a növénytermesztésben, én az állattenyésztésnél. Mivel kevés volt a szakember, három éven belül mindketten ágazatunk vezetői lettünk. Ez elvileg nagyszerű együttműködési lehetőség két fiatal szakember számára. Jól összedolgozva világraszóló eredményeket tudtunk volna produkálni. Ehhez azonban a játékszabályok megtartása mindkét fél részéről alapvető követelmény lett volna.

Horváth: Pontosan mit értesz ez alatt?

Felhős: Az egymással szembeni feltétlen becsületességet, ha ez csorbát szenved bármelyik oldalról, vége az egésznek. Nálunk akkor következett be a törés, mikor az igazgatónk meghalt egy karambolban, és felcsillant a kiugrási lehetőség. De nem együtt, hanem csak az egyikünk számára. Amíg a nyugdíj előtt álló igazgatóhelyettes vitte az ügyeket, pániksebesen elkezdték keresni az utódot.

Horváth: Sok jelölt volt?

Felhős: Csak mi ketten, a két ifjú titán. Éppen nem volt olyan elvtárs, akit oda kellett volna passzolni, vagy egy kiöregedett ifjúsági vezető, így eldőlt, hogy az utódlást cégen belül kell megoldani.

Horváth: Ez egyre érdekesebb. Folytasd!

Felhős: Éppen betakarítási időszak volt. A kialakult rend szerint a növénytermesztés betakarítja a termést, majd átadja az állattenyésztés részére, takarmánynak. Csak a lényegét mondom, hogy megértsd.

Horváth: Idáig világos, csak azt nem értem, hol itt a konfliktushelyzet. Az állattenyésztés nyilván csak a pontosan megmért mennyiséget veszi át.

Felhős: Na, látod, ez a lényeg. A terményt nem olyan egyszerű megmérni, mert a súlya lényegesen függ attól, mennyi a nedvességtartalma. Több víz, súlyosabb termés.

Horváth: De ez képtelenség! A nedvességtartalom menet közben is nyilvánvalóan változik a levegő állapotától függően.

Felhős: Persze. Éppen ezért minden szállítmányból mintát vesznek, a laboratóriumban megmérlik annak a valóságos nedvességtartalmát, majd kiszámítják, hogy egy adott állandó víztartalom mellett mennyi lenne a súlya. Ezt tekintik aztán az átvétel alapjának. Érthető?

Horváth (*lassan, elgondolkodva*): Hanem akkor a laboratóriumban dolgozón múlik minden.

Felhős: Jól látod a lényegét. Ez a dolgozó azon a nyáron a mi kedves osztálytársunk, Sebestyén Laci volt. Amint azt utólag, szokásos állapotában, azaz részegen bevallotta nekem, néhány karton borért – ami persze szintén a cég raktárából származott – rendszeresen meghamisította a mérési eredményeket. Így aztán az átvett mennyiség papíron több vagonnal meghaladta a tényleges mennyiséget. Minden bizonylaton az én aláírással.

Horváth: Naiv kérdés, csak a teljesség kedvéért: Benkő volt a felbujtó?

Felhős: Természetesen. Aztán feljelentett, a vizsgálat megállapította a hiányt, szerencsém volt, hogy szándékosságot nem tudott bizonyítani, így megúsztam börtön nélkül.

Horváth: Te ide kerültél, részlegvezetőnek, Benkő meg az igazgatói székbe.

Felhős: Pontosan. Én meg a tudományos publikációimmal kitörölhettem a seggem.

Horváth: Hát, ezért minden okod megvolt arra, hogy gyűlöljed.

Felhős: De én nem... Már nem érdekel az egész. Végül is, talán még jobban jártam. Felelősség semmi, izgalmak nélkül, kényelmes, konfliktusmentes az életem...

(Közben bejön Kemenes. Láthatóan nemcsak evett, ivott is.)

Kemenes (gúnyosan): Na, ne mondd! Konfliktusmentes élet és Felhős Gabi. Az nem lehet, hogy ezt az én volt padtársam, Felhős Gábor mondta. Ő még viccből sem engedett volna meg magának ilyen kijelentést.

Felhős: Változik az élet, Lacika. Mindnyájan sokat változtunk, te is.

Kemenes: Pedig kár betörnünk, Hosszú távon nem érdemes.

Felhős: Azt azért ismerd el, te is alább adtál a nagy költőfejedelem-terveidből. Pedig az irodalomban is van igazság hosszú távon: látod, a rossz végül elnyeri büntetését. Csak ki kell várni.

Horváth: Benkő semmit sem változott, nyugodjon békében, mindig is felfelé törtetett, mindenkit letaposott, aki az útjába állt.

Felhős: Hát igen, előbb igazgató lett, majd minisztériumi ember, aztán sikeresen privatizált a bankos haverjaival, már van, akarom mondani: volt őrző-védő kft-je, több igazgatótanácsi tagsága, és ha jól tudom, az isten sem tudta volna megakadályozni, hogy a legközelebbi választáson bekerüljön a parlamentbe. Rajta volt a listán.

Kemenes: Hát Petőfi nem lettem, de Benkőről nemrégén írtam egy kis verset, éppen a megyei lista első helyére kerülése alkalmából. Hallgassátok:

„Listára vett a pártelnököm,
Megélek most már, ha el nem lököm.
Listán leszek az ő embere,
Elöttem lesz mindig a hátsó fele.
Hogyha ő akarja, polgármester leszek,
Költségtérítésből aranybányát veszek.
Lecserélem nejem, azt az öreg rondát,
Sohanapján pedig megfújom a szondát.
Feleségül veszem titkárnóm, Mariskát,
Szakértőül pedig sógoromat, Pistát.
Hogyha beintenek, megnyomom a gombot,
Hírből sem ismerem ezután a gondot.
Imádkozzunk most már, drága Mariskám,
Négy év múlva ismét fenn legyek a listán!”

Felhős: Hát igen, ez volt Benkő.

Kemenes: Hová tettétek?

Horváth: Az előszobában nyugszik, egy terítővel letakarva. Látom, örülsz neki, hogy valaki eltette láb alól. Nincs már a listán...

Kemenes: Hogy örülök-e? Az nem kifejezés! Csak azt sajnálom, hogy nem nekem jutott eszembe. Bár én csúnyább halálnemet szántam volna neki.

Horváth: Más megfogalmazásban ez azt jelentené, hogy nem te tetted?

Kemenes: Miért, feltételezed rólam?

Horváth: Egyikünkéről sem tételezném fel, mégis megtörtént. Ezért mindegyikünkéről fel kell tételeznem.

Kemenes: Magadról is?

Horváth: Magamról is, rólad is.

Felhős: Lacika, bármennyire nehezedre esik, el kell mondanod az esetedet. Tudod, Marival és Benkővel. Jobb, ha te mondd el, még akkor is, ha nem szívesen teszed.

Kemenes: Igen. Hát, okom, az lett volna, hogy megöljem, méghozzá alapos. Mari. Meg kellett volna ölnöm miatta.

Horváth: És meg is tetted?

Kemenes: Sajnos, nem. Ahhoz én valószínűleg túl gyáva vagyok. Tulajdonképpen eszembe sem jutott visszavágni, csak a sebeimet nyalogattam. Benkő annyira erős volt, hogy tőle csak félni lehetett. Esetleg egy kis rigmust írni a háta mögött.

Horváth. Erős? Mitől volt annyira erős?

Kemenes: A haveroktól. A kapcsolatok alakításához, ápolásához rettenetesen értett. Mindig megérezte, mit kell az adott esetben tenni. Volt, akit megvadásztatott, megetetett, volt, aki feleségének állást szerzett, aztán kedvenc módszere volt az ajándékozás is. Te nem tudod elképzelni, mennyi ember képes eladni a lelkét is egy kis potyáért, csillogó-villogó tárgyakért, mobiltelefonért, vadonatúj műszaki cikkekért. Aki megpróbált csak ellentmondani is Benkőnek, a megvadásztatottak, megajándékozottak, megvesztegettek, megszaroltak hatalmas seregével találta magát szemközt.

Felhős: És akkor még nem beszéltünk azokról, akiknek olcsó telket szerzett, felépíttette a házat, vagy beütette egy jól fizető felügyelő bizottsági posztra.

Horváth: Tudok én azért még egy vonzerőt, amely miatt sokan hajlandók a lelküket eladni: a nő.

Kemenes: Igazad van. Hát itt jön a képbe Mari.

Horváth: Ki volt ő neked? Mesélj róla.

Kemenes: A feleségem. Talán emlékszel is rá, kettővel járt alattunk, Fekete Bandinak volt az unokatestvére.

Horváth: Rémlik valami.

Kemenes: Sokszor még ma sem tudom elhinni, hogy engem választott. Gyönyörű volt és kedves. Két éve voltunk házasok, amikor az orvosbálon bemutattam neki Benkőt. Ő meg azonnal ráhajtott. Állást adott neki, persze, jó fizetéssel. Mi meg még örültünk is neki, éppen lakásra spóroltunk. Én mint afféle kezdő vidéki újságírócska, rohagáltam a téma, meg a pénz után, folyton vidéki utak, sport, meg mezőgazdaság, Benkő meg eközben a repi vendégeket szórakoztatta Marival. Nem is hibáztatom szegény asszonyt, hogy végül engedett az ostromnak.

Horváth: És hogyan szereztél tudomást a dolgokról?

Kemenes: Ez eddig egy szokványos történet is lehetne: elfoglalt férj, csalódott asszony, akit elkápráztat a csillogás, a jólét. A kívülálló számára inkább mulatságos, mint tragikus. Felszarvazták a helyi intelligencia nagyképű tagját. Én csak annyit vettem észre, hogy Mari zavart, elgondolkodó és egyre több az esti programja. Gondolom, a maga módján kicsit szerelmes is lett a nagymenő sikeremberbe.

Felhős: Aztán váratlanul meghalt Mari. Az egész város megdőbbszent.

Kemenes: Igen, öngyilkos lett. Az utolsó pohár borral bevett egy rakás tablettát. Kint a bor-pincénél. Az egész társaság tökrészeg volt, csak másnap déltájban vették észre, hogy egyikük sehogy sem akar felébredni.

Horváth: De mi volt az oka?

Kemenes: Csak jóval később tudtam meg, mikor Benkő már elment innen, az emberek bátrabban mertek pofázni. Mari nem bírta elviselni azt, hogy Benkő egyszerűen odalökte a fejesek elé. Az első pillanattól azért hajtott rá, hogy eggyel több ajándékot tudjon adni a magas vendégeknek. Mikor Mari rájött, hogy azért rúgta fel a házasságát, mert valaki dísz-kurvának akarja használni, teljesen összeomlott. Inkább végzett magával...

(hosszú csend)

Kemenes: Na, elhiszed már, hogy okom lett volna megölni? Persze, amíg élénken élt bennem a dolog, a félelem visszatartott minden lépéstől. Vizsgálat persze volt, hogyne! A közvetlen felettese állapította meg ártatlanságát, mint ahogy az általában szokásos. Szeretem az ilyen vizsgálatokat. Egy fontos ember teljes komolysággal megállapítja, hogy nem mulasztotta el a kötelező ellenőrzést. Ez az igazi objektivitás! Ez a módszer korlátlan garázdálkodási lehetőséget biztosít a Benkő-féléknek. Aki ellenőriz, hiba megállapítása esetén a saját tevékenysége felett is pálcát tör. Ha más nem is, az emberismerete mindenképp csorbát szenved. Na, ilyen hülye egy sem akad.

Horváth: Talán nem ilyen súlyos a helyzet. Elvégre demokráciában élünk...

(A bejárati ajtón kopogtatás hallatszik. Mindhárman az ajtóra merednek)

Felhős *(megrökönyödve):* Tessék. Ki az?

(Belép Sebestyén. Agyonázva, beijedve pislog jobbra-balra. Reszket, sápadt, nem néz egyenesen senkire, bujkál a tekintete)

Sebestyén: Jó estét. Ha nem tévedek, te vagy Felhős, te Horváth, te meg...

Kemenes: Kemenes, te hülye Sebestyén. Ne játszd meg, hogy nem ismersz meg. Hogy nézel ki? Honnan kerültél elő?

Horváth *(határozottan közbelép):* A kérdezést csak hagyd rám. *(Sebestyénhez)* Válaszolj, honnan kerültél ide?

(Jön Sárosi)

Sárosi *(Felhőshöz):* Gabikám, tényleg nem lehetne valahogy életet lehelni a telefonba? Nincs egy szemernyi térerő sem, de nagyon fontos lenne, hogy a nagyfőnök... *(észreveszi Sebestyén)* Halló, Késdobáló! Hát megjöttél? Hogy kerültél ide?

Kemenes: Tényleg, öreg Késdobáló, el tudod találni a célt úgy, mint valaha?

Sebestyén (*kissé felélénkül*): Hát persze. (*Leveszi a falról a párját annak a törnek, amivel Benkőt leszúrták*) Tíz közül kilencszer ma is a cél közepébe találok akár húsz méterről is (*belevágja az asztalba a tört. Ha beleáll*) Látod, még mindig a régi vagyok. (*ha nem*) Ez éppen a tizedik.

Felhős: Ugyan, hagyjátok már békén szegényt. Gyere, Laci, kapsz egy nagy pohár bort, idd meg gyorsan, aztán keresünk egy száraz törülközőt, mielőtt agyonfáznál. (*belekarol Sebestyénbe és kimennek a másik szobába vezető ajtón*)

Sárosi (*elgondolkodva*): Jó öreg Késdobáló. Vajon honnan került ide?

Horváth: Mindjárt tüzetesen kikérdezem.

Kemenes: Gondolod, hogy van valami köze a történetekhez?

(*Fekete és Bruckner jön be a hátsó ajtón*)

Fekete: Na, mit szóltok? Ez aztán váratlanul került elő. Nem gondoltam volna, hogy megérkezik.

Horváth: Ugyan miért? Hiszen többetekkel is üzent, hogy jönni fog, csak késik egy kicsit.

(*Sebestyén jön Felhőssel*)

Sebestyén (*Horváthhoz*): Látom, te viszed a szót. Nyilván kitaláltál nekik. Hát nem tudtál volna hallgatni legalább ma este?

Horváth: Bolond vagy. Nem szóltam egy szót sem.

Bruckner: Miért, mit kellett volna kitalálni?

Sebestyén. Hát azt, hogy honnan jövök.

Kemenes: Miért, honnan jössz?

Sebestyén: Most már mindegy, úgyis megtudjátok. Egyenesen a börtönből. Van valakinek valami kifogása ellene?

Fekete: Börtönből?

Sebestyén: Igen, ott üldögéltem teljes két évig. Van fogalmatok róla, mennyi idő az? Huszonnégy hónap, hétszázharminc nap, szabadnap meg egy se.

Kemenes: És miért kerültél be?

Sebestyén (*körülnéz, láthatóan keres valakit, aztán Sárosin megakad a tekintete*): Gondolhattam volna, hogy nem jön el. Majd Jóska elmeséli. Igaz, Jóska, te mindent pontosan tudsz.

Sárosi: Hagyjuk a témát, igazán nem való ez ide.

Sebestyén: Ugyan, miért nem? Nem az a szokás egy ilyen szép évfordulón, hogy mindenki elmeséli, mi történt vele az elmúlt évek során? Hát akkor én is elmondom. Tudjátok, soha nem volt titok, mindig is szerettem a piát. Volt is részem benne, a jó Benkő barátom, aki most távollétével tüntet, rendesen ellátott vele. Én barom, meg még hálás is voltam a pincevezetői posztért. Hát, kecskére a káposztát. Adtam én a repi piát boldog-boldogtalannak, nem érdekelt semmi, csak nekem is jusson. Kemény valuta ám a bor, gyerekek. Amit nem lehet megkapni pénzért, erőszakkal, jó szóért, mind megkapod, csak vedd elő a pincekulcsot. Jól tudta ezt a mi Benkő barátunk. Én meg, józanabb pillanataimban arra gondoltam, milyen jó embere vagyok, ha netán bajba kerülnék, biztosan kimos azokkal a haverokkal, akiknek sokszor raktam tele a kocsit csomagtartóját.

Fekete: De jól meg is fizetted, jól éltél. Nem vagy hálás érte?

Sebestyén: Egy frászt. Amikor beütött a leltárellenőrzés, habozás nélkül otthagytam a szarban, simán bezáratott. Vihettem az egész balhét, ő meg a boron vásárolt kapcsolatokkal szépen haladt tovább, felfelé. Nem csodálom, hogy nem dugta ide a képét. Biztosan megtudta, hogy most szabadulok.

Felhős: Tévedsz, Benkő nem maradt távol. Itt van ő is.

Sebestyén: Hol?

Horváth: Az előszobában fekszik, egy takaróval leterítve. Ott jöttél el mellette a sötétben. Meghalt. Valaki szíven szúrta ennek a törnek a párjával. *(felveszi a tört és visszaakasztja a falra.)*

Sebestyén: Ne viccelj. Miket beszélsz!

Bruckner: Hidd el jó Sebestyén barátom, így igaz, ahogy mondja. Oda van a jó főnök.

Sebestyén: De hát hogyan? Ki tette?

Horváth: Azt nem tudjuk, de igyekszünk minél előbb kideríteni. Olyan kevesen vagyunk, nem hiszem, hogy ne lehetne kiválasztani közülünk. Te például hogyan kerültél elő ilyen hirtelen?

Sebestyén: Végre helyben vagyunk. Szóval én vagyok a leggyanúsabb? A büntetett előéletű, a börtöntöltelék. Ki más is jöhetne számításba? A nagy Horváth is ugyanúgy gondolkodik mint a többi zsarú.

Felhős: Ne légy igazságtalan, Laci. Pista jóformán mindegyikünket kihallgatta már. Mindenki gyanús, aki itt volt.

Sebestyén: De hát én itt sem voltam. Az erdőben bolyongtam, majd beszartam ijedtemben, amikor egy-egy villám lecsapott a közelben. Nem kívánom az élményt egyikőtöknek sem. *(Horváthhoz)* Még neked sem.

Horváth *(nevet):* Látod, nem gondolok én rólad semmit, csak teszem a dolgom. Te vagy a legkevésbé gyanús, hiszen nem voltál a szobában, amikor Benkőt megölték.

Sebestyén: Mi az, hogy legkevésbé? Egyáltalán nem. Egyébként is, hogy halt meg? Hogy létezik, hogy itt ölték meg a szemetek előtt és mégsem tudjátok, ki tette?

Kemenes: Setét volt, drága barátom. A vihar a gyilkosok pártfogója. Villám le, villany ki, kés meg bele a megboldogultba. Szúrták, vagy dobták?

Fekete: Hagyd már abba a hülyéskedést! Essünk túl a kérdezősködésen, aztán majd meglátjuk, mit süt ki mindebből a detektív főnökünk.

Horváth: Igazad van. Ha mindnyájan benne vagytok, először is azt szeretném tisztázni, ki hol tartózkodott, amikor elaludt a villany.

Kemenes. Tisztára mint a Huckleberry Finnben. Hol volt Jákob, amikor elaludt a gyertya? Hát a sötétben.

Horváth: Most már szűnj meg. Ha szórakozni akarsz, szórakoztasd magad valamivel csendben, de minket hagyj ki belőle.

Kemenes *(sértődötten):* Kérlek, ha úgy gondolod, én befoghatom a pofám. *(Leül a fotelbe, kezében egy teli pohárral)* Én akkor is itt ültem. Jól be voltam szívva. Azóta csak józanodtam. Könnyen lehet, hogy ha akartam volna, akkor sem tudtam volna felállni.

Horváth: Rendben, akkor maradj is ott. És te, Fekete Bandi?

Fekete: Itt ültem, pontosan Bruckner mellett. A sötétben is itt maradtam, halkán beszélgettünk Petivel.

Bruckner: Igen, így volt, én is tanúsíthatom. Egész idő alatt halkán sutyorogtunk, el sem mozdultunk egymás mellől, csak mikor világos lett és megláttuk Benkőt.

Horváth: Én meg itt álltam mellettetek, utánam pedig... Gábor, te alighanem itt álltál. *(mutatja)*

Felhős: Pontosán. A kezemben meg a tálca, tele pohárral, teli pohárral, mondhatnám tele teli pohárral, éppen körbe akartam kínálni. Emlékszem, nagyon vigyáztam, a sötétben nekem ne jöjjön valaki. Kár lett volna annyi piáért.

Horváth: Hát akkor nézzük csak! Kemenes a sarokban, Bruckner, Fekete együtt, én, majd Gabi, utána Benkő, Sárosi Jóska kint, az elemlámpáért, Sebestyén meg valahol az erdőben... nézzük csak *(látszik, hogy erősen spekulál valamin)*

Kemenes *(közben megitta az egész pohárral):* Most tisztára olyan vagy mint a kis Pesti Feri az iskolai zenekarban. Emlékeztek? Ő volt a tárogató. Semmilyen hangszeren nem tudott játszani, így csak a zene ütemére tárogatta a karjait *(Csak ő nevet)*

Horváth *(lassan, gondolkodva):* Hát, azért nem állunk annyira rosszul.

Fekete: Na, ne játszd meg magad, Pista. Ismerd el, hogy zsákutcába kerültél. Kemenesnek, hogy ölni tudjon, keresztül kellett volna tolni valamennyiünkön, sötétben, úgy, hogy egyikünk se vegye észre. Mi Petivel igazoljuk egymást. Te, tételezzük fel hivatalból, nem szoktál embert ölni. Remélem, nem akarod azt állítani, hogy Felhős Gabi a sötétben lerakta a tálcat, teli poharakkal, a legkisebb csörgés nélkül, levette a falról a tört, beledöfte Benkőbe, ismét felvette a tálcat, ismét csörgés nélkül, majd felvette az eredeti pozitúrát. Mert én akár meg mernék esküdni, hogy amikor Jóska visszajött az elemlámpával, Gábor pontosan ott állt, tálcastól, poharastól, ahol mondta. Nem, Jóska?

Sárosi: De igen, most, hogy mondod, én is emlékszem. Láttam a körvonalait, ahogy Brucknerre világítottam és a tálca egész biztosan ott volt a kezében. Most már határozottan emlékszem!

Bruckner: Na, nyomozó úr, ilyenkor mi van?

Horváth: Teljesen félreértettetek. Hát persze, hogy ott állt, a kezében a tálcával. Én is pontosan emlékszem rá. De nem erről van szó. Másra gondoltam, mikor az előbb azt mondtam, hogy valamire azért mégis jutottunk.

Felhős: Ugyan mire?

Horváth: Mindenkinek van alibije, igaz? Hozzáteszem az általatok elmondottakhoz, hogy eközben Sárosi Jóska az udvaron, Sebestyén meg állítólag valahol...

Sebestyén: Már megint én!

Horváth: ...valahol az erdőben, és semmiképpen nem férközhetett Benkő közelébe, még sötétben sem, hiszen az ablakokon zárt spaletta van, az udvaron meg Sárosi Jóska az elemlámpával *(Sárosihoz)* Világítottál odakint is?

Sárosi: Hát persze, egyébként nem láttam volna az orromig sem. A villámok csak vakítottak, nem világítottak semmit.

Kemenes: De mit bizonyít mindez?

Horváth: Mit? Egy következtetést mindenképpen levonhatunk belőle. Azt, hogy Benkő meggyilkolása nem egy hirtelen elhatározás eredménye volt. Nem az történt, gyerekek, hogy

valaki meglátta régi jó cimboráját, beszélgetés közben előntötte az agyát a vér, amikor fel-elevenítettük a régi sérelmeket, és mikor kialudt a villany, lekapta a tört a falról és a sötétben elégtételt vett a sérelmekért. Nem, fiúk, tudomásul kell vennünk, hogy Benkő megölésére valamelyikünk előre készült. Gondosan kitervelte, mit tegyen, hogyan biztosítson magának megdönthetetlen alibit. De nem volt szerencséje. Bizonyára úgy gondolta, a sötétben többen alibi nélkül maradnak, a gyanú rájuk terelődik, aztán majd a legpechesebb elviszi a balhét. Hát nem sikerült. Véletlenül mindannyian tudatok alibit bizonyítani.

Felhős: De hát ezzel nem jutottunk előre. Ott tartunk, hogy senki sem ölhetette meg Benkőt, ő meg mégis kint fekszik az előtérben letakarva.

Horváth: Dehogyan nem jutottunk. Most már tudjuk, hogy előre kitervelt emberöléssel állunk szemben. A kör ezzel jelentősen leszűkült.

Fekete. No de az alibik. Mindnyájan tudjuk bizonyítani, hogy nem öltük meg. Még talán te a legkevésbé.

Horváth: Hát, az alibik természetesen nem érvényesek. Valamelyik biztosan hamis, így most mindegyiket tüzetesen újra meg kell vizsgálni.

Kemenes: Az enyém sem érvényes?

Horváth: A tied sem, az enyém sem, senkié sem.

Bruckner: De ez azért már túlzás!

Horváth: Ugyan miért? Mi van akkor például, ha Bandi meg te közösen elhatároztátok, hogy elteszitek láb alól Benkőt? Ebben könnyen egyetértésre juthattatok, még ha Bandi – lehet, hogy szándékosan elterelendő a figyelmet – ma este többször is védelmébe vette. Most meg egymást fedezitek. Vagy például, ha Lacika mégsem volt annyira berúgva, mint ahogy látszott. Úgy emlékszem, érettségi táján két liter bor meg sem kottyant neki. Emlékeztek, milyen büszke volt rá, hogy még a keze sem remeg, ha emeli a poharat? Most meg a sötétben, mondjuk, négykézlábra ereszkedett, majd szép csöndesen kimászott az asztal alatt, egészen Benkőig. Ledöfte álmai sárbatipróját, majd ahogy jött, távozott a jól megválasztott sarkába, legtávolabb az eseményektől. Akkor mi van? Lacika, mutasd csak a nadrágodat a fiúknak, nem poros a térd véletlenül?

Kemenes: Piszkos az mindenütt, nemcsak a térdén. Hol van már a régi eleganciám! Nincs, aki gondoskodik rólam. Szóval végül mégis arra a következtetésre jutottál, hogy én voltam?

Horváth: Csak példaként mondtam az alibik támadhatatlanságára. De vegyünk egy újabb példát. Mi van akkor, ha Felhős Gabi már hetek óta azt gyakorolja, hogyan lehet a sötétben hangtalanul felvenni és letenni egy poharral teli tálcát. Mint házigazdának, neki volt a legtöbb lehetősége. Ő például pontosan tudta, viharban hogy viselkedik a világítás. A hazai pálya előnye.

Fekete: Na, de ez már tényleg túlzás! Ha jól meggondolom, a te alibid áll a leggyengébb lábakon. Vagyis pontosabban: neked egyáltalán nincs is alibid. Mi meg csak feltételezzük itt, hogy egy nyomozó soha nem szegi meg a törvényeket. De mi van akkor, ha mégis? He?

Horváth: Ez teljesen igaz, de most jön a következő logikai lépés. Megállapítottuk, hogy Benkőt valamelyikünk előre kitervelten tette el láb alól. Azt hiszem, ezt elfogadhatjuk.

Sárosi: Persze, ez teljesen logikus.

Horváth: Akkor most gondolkozzunk, ki lehetett az közülünk, aki előre készült arra, hogy a találkozón megölje Benkőt?

Fekete: Akármelyikünk lehetett. Mindannyian nagyon utáltuk, bár én nem láttam teljesen ördögnek, talán voltak méltányolható dolgai is.

Bruckner: Ezek szerint gyanús vagyok, mert veszekedtem vele, amikor megjött.

Fekete: És én mit mondjak? Én meg is pofoztam. Ez még gyanúsabb.

Horváth: Ne gyerekeskedjete! Természetesen egyikünk sem szerette, nem is nagyon volt rajta mit. De lényegesen más nem szeretni valakit, vagy meg is ölni. Ez utóbbihoz azért nagyon komoly ok kell, pláne kiterelve. A kör – mint mondtam – óhatatlanul jelentősen leszűkül. Bandi, Peti és én alighanem azonnal kiesünk. Nekem még az önképzőkörből adódott a konfliktusom, önképzőköri elnöki posztért pedig ritkán ölnek. Azóta nem is találkoztunk, csak most. Hasonlóan pitiáner ok miatt utálta Bruckner Peti, meg Fekete Bandi is. Gondolom, Bandi, a te haragod el is szállt a pofonnal.

Fekete: Ez igaz. Nagyon jól esett, régen tartoztam vele, de ezzel kész.

Felhős: Jó, ezt elfogadom. Így aztán, ha jól következtek, a gyilkost kettőnk közül kell kiválasztani. Vagy Kemenes Lacika vagy én. Igaz?

Horváth: Az biztos, hogy mélyen, alapos okkal kellett gyűlölni annak, aki kigondolta, hogy leszámol vele. Lacikának volt ilyen oka. A felesége haláláért ma is Benkőt okolja, és joggal. Neked szintén. A karrieredet Benkő törte ketté aljas módon. Ez igazán nyomós ok! Sebestyén Lacit meg börtönbe juttatta. Ez is kívánhat elégtételt.

Kemenes: Íme hát a választék! Most aztán hogy döntsük el, hogy melyik az igazi? Húzzunk sorsot?

Sebestyén: De hiszen én itt sem voltam!

Kemenes: Mondod te.

Horváth: Hát persze, te kiestél. De használjuk a logikát továbbra is, lépünk ismét egyet. Ki tervezhette a gyilkosságot előre? Aki tudta, hogy Benkő itt lesz ma este. Ezzel Lacika kiesik, hiszen fogalma sem volt róla, hogy találkoznak.

Felhős (lassan): Köszönöm szépen, értem. Ez aztán a világos következtetés. A kör végre teljesen leszűkült és itt maradt a közepén a házigazda, aki jól ismeri a terepet, előre tudta, hogy az áldozat itt lesz és eléggé utálta is ahhoz, hogy megölje.

Horváth: Hát, van azért itt valaki, aki eléggé gyűlölhette ahhoz, hogy megölje. Akit Benkő nap mint nap megalázott hosszú éveken keresztül, dolgoztatott maga helyett, majd learatta a babérokat, szolgaként ugráltatta még itt előttünk is és minduntalan éreztette vele, hogy tőle függ. Aki mindemellett tudta is, hogy Benkő itt lesz a találkozón, hiszen együtt jöttek.

Sárosi (megütközve): Csak nem rám célszol?

Bruckner. Képtelenség, hiszen Jóska éppen ugyanúgy bent sem volt a szobában, mikor Benkő meghalt, mint Sebestyén.

Horváth: Nem volt bent, mikor megölték? Gondolkozzunk egy kicsit! Mikor is halt meg Benkő pontosan, ki tudja?

Sárosi: Ne viccelj. Engem kiküldött az elemlámpáért, mikor kimentem, még élt, mire meg visszajöttem, már ott feküdt holtan. Mindannyian láthattátok.

Horváth: Fogalmazzunk kicsit pontosabban! Nem láttuk, hanem hallottuk. Elaludt a villany. Mi is történt ezután?

Sárosi (*bosszúsan*): Elindultam a lámpáért, Benkő meg még utána kiabált valamit. Hát jó, nem láthattátok, de mindannyian hallhattátok. Aki kiabál, az él is, nem?

Kemenes: Igen, igen, emlékszem. Benkő szó szerint ezt kiabálta: „Józsi, a kurva életbe, menj már azért a lámpáért!”

Bruckner: „Ugorj a lámpáért” – azt mondta, nem azt, hogy menj.

Felhős: Nem mindegy?

Sárosi: Na, látod.

Horváth: Gondoljuk csak végig tüzetesen! Sárosi Jóska, a mi örök tréfacsinálónk, a jó öreg Boldi bácsi hangjának tökéletes utánzója. Mit is mondtál, Jóska? „Nekem az utánzás kemény munka, csak akkor megy, ha naponta gyakorolhatom.” Nem te mondtad ezt, Jóska nem is olyan régen? Benkővel naponta találkoztál, nem akarod tán azt mondani, hogy nem tanultad meg tökéletesen utánozni a hangját? Igen, hallottunk a sötétben egy hangot, teljesen olyan volt, mint a Benkőé. Ezt mindannyian tanúsíthatjuk. De van-e olyan közülünk, aki látta is, hogy tényleg ő szólt? Hogy nem feküdt-e ekkor már a földön, hátában a törrel? Meddig tart az neked, Jóska a sötétben elkiáltani magad Benkő hangján, hogy „Józsi, a kurva életbe”? Nem igaz?

Sárosi (*bosszúsan*): Na és akkor, ha így is lenne, mi bizonyítja az igazadat? Tiszta spekuláció az egész. Sárosi tud utánozni, ergo utánzott a sötétben. Gyenge vádaskodás ez, nem tudsz bizonyítani semmit, akkor meg mit ér az egész?

Horváth: Tévedsz, Jóska. Tanúim is vannak.

Bruckner: Tanúk? Na, ne hülyéskedj! És kik lennének azok?

Horváth: Ti, mindnyájan. Ez a sok szép derék úriember mind tanúsíthatja, hogy Sárosi Jóska ölte meg Benkőt.

Sárosi (*nevetve*): Ne viccelj, ugyan mi a fenét tanúsíthatnának?

Felhős: Tényleg. Egyikünk sem látott semmit.

Horváth: De igen, csak akkor nem tudtátok, mit jelent. Gondolkozzatok csak! Mikor Sebestyén Laci bejött, csavarni lehetett volna belőle a vizet. Miért? Mert zuhogott az eső. Nem sokkal azután kezdett újult erővel, hogy Jóska behozta a kártyát. Megállás nélkül ömlött, mintha dézsából öntötték volna. Igaz, Sebestyén Laci?

Sebestyén: Ami igaz, igaz. Életemben nem áztam el így, ezt készséggel tanúsíthatom.

Horváth: Igen, teljesen eláztál, nem úgy mint Sárosi Jóska, mikor állítólag kiment az autóhoz az elem-lámpáért. Jelentkezzen az, aki látott akár egy csepp vizet is Sárosi Jóska haján vagy ruháján, amikor bejött!

Fekete: Tényleg, csontszáraz volt.

Kemenes: Csak az előszobáig ment és ott várt egy ideig.

Horváth: Na látod, Jóska, itt vannak a tanúk. Mind bizonyítják, hogy előre készültél arra, hogy megöld a főnöködet. Az elem-lámpát már akkor magaddal hoztad, amikor a kártyáért mentél, de kint hagytad az előszobában. Nem kérdem, miért. Ekkor már tudtad, hogy ki fogod magad küldeni a legközelebbi rövidzárlatnál Benkő hangján, de előtte még szépen, csendben átküldöd szeretett főnöködet a másvilágra. Így volt, Jóska?

Sárosi (*lassan egy székre ereszkedik, beletörődve, lemondóan*): Rendben van, Horváth, győztél. Mégis te voltál a legértelmesebb az osztályban, a te eszeden most sem tudtam túljárni. Igen, beismerem, én voltam.

Felhős: De miért, Jóska, miért?

Sárosi: Miért? Jó kérdés. Ti nem ismertétek igazán ezt az állatot. Mindannyian csak egy-egy kis részletében gyönyörködhettek fennkölt jellemének. Próbáltatok volna ki csak rövid időre is, mit jelentett nap mint nap együtt lenni vele. Mindig tudtam, hogy kettőnk közül én vagyok az értelmesebb, a rátermettebb, mégis mindig mögöttem kulloghattam egy lépéssel. Elkövettem azt a hibát, hogy teljes erőből dolgoztam. Ő meg közben ráért aratni. Ő volt mindig a főnök. Rendkívül élvezte. Mindig érezte, hogy tőle függök, még előttem is ugráltatott, cigarettáért, elemlámpáért, bármiért, csak hogy bizonyítsa, ő parancsol.

Fekete (*megérően*): Nagyon utáltad?

Sárosi: Az nem kifejezés. Gyűlöltem, persze, hogy gyűlöltem. Beképzelt, hájfejú barom volt, telve rosszindulattal, az a fajta, amelyik még büszke is rá, mekkora bunkó. Amellett foglalkozási betegségben szenvedett.

Kemenes: Szilikózis?

Sárosi: Döntésítisz. Legyen ez a neve. Ezt a betegséget csak elnök-ügyvezető-vezérigazgató-pártvezető-képviselő és egyéb nagykutya kaphatja el. Az, aki hozzászólt, hogy mások ügyeiben felelősség nélkül dönt. Fenéken át terjed, nyelvcsapások által. A sok seggnyalótól annyiszor hallják ezek az emberek, hogy milyen okosak, szépek, hogy a végén még el is hiszik, hogy mindenhez jobban értenek, mint a közönséges beosztottak, szakmához, nyelvtanhoz, médiához, művészetekhez, sporthoz, bármihez. Nem is véleményt mondanak, kinyilatkoztatnak. Így van és punktum, elvégre ők a főnökök. Veszélyes betegség, nehéz belőle gyógyulni. Két orvossága van mindössze: a nyugdíj és a seggberúgás. Bár ez utóbbi a mi viszonyaink közt teljesen valószínűtlen. Aki egyszer főnök lett, az is marad.

Kemenes: Hát az biztos, hogy Benkő ennek tökéletes mintapéldánya volt.

Sárosi: A legjavából. Teljesen elhatalmasodott rajta a baj. Ráadásul most meg országgyűlési képviselőnek is elindult. Tét nélkül, biztos befutóként, pártlistán, így még esély sem volt arra, hogy akik ismerik, leszavazhassák. Bennem meg csak halmozódott a keserűség, a kilátástalanság, és egyre erősödött az az elhatározásom, hogy meg kell állítanom valahogy.

Felhős: Na de így? Miért nem próbáltad meg otthagyni? A te tudásoddal bárhol szívesen fogadtak volna.

Sárosi: Te tudod, Gabi, hogy a városból nem mehettem. Anyám sok éve ágyban fekvő, magatehetetlen beteg, rajtam kívül nincs senkije. Városon belül meg volt több jó ajánlatom is, de mikor bejelentettem, hogy menni készülök, Benkő megfenyegetett. Nélkülözhetetlen voltam a számára, ha elmegyek, még kénytelen lett volna dolgozni egy kicsit. Meg nem is állhatta volna, hogy kiszabadulok az uralma alól, ehhez túl sokat tudtam róla. Megmondta: ha elmegyek, tönkretesz. És nemcsak a levegőbe beszélt, a szem előtt lebegett néhány korábbi példa. Mindenütt volt haverja, egy szavára bármit megtettek volna. Emlékszem, egyszer egy telefonjára a szemem láttára tüntették el még a nyomát is egy részeg társaság három sérülttel járó karamboljának. Nem, elmenni nem lehetett. Másképp kellett megszabadulnom tőle.

Horváth: Ekkor gondoltál gyilkosságra?

Sárosi: Először még arra gondoltam, megfúrom. Sokszor álmodoztam a fordított szituációról. Ugorj, Benkő, tüzet, Benkő! Gyűjtöttem a kompromittáló adatokat, hogy majd egyszer borítok. Naiv voltam. Amikor számba vettem a sötét ügyeket, rájöttem, hány haver volt sáros

a dolgaiban, akik mind védelmére keltek volna. Nem maradt más megoldás, tudtam, hogy csak egy módon szabadulhatok tőle. Megmagyaráztam magamnak, hogy tulajdonképpen jót teszek az emberiségnek, aztán már csak a megfelelő alkalomra kellett várnom.

Horváth: Próbálkoztál már korábban is?

Sárosi: Nem, nem volt igazán jó alkalom. Túlságosan is nyilvánvaló lett volna, hogy én vagyok a legérdekeltőbb a közelében. Hanem amikor ideértünk, azonnal megéreztem a fogadtatás légköréből, hogy most vagy soha. Ilyen társaság, amelynek minden tagja egyformán szívből utálja a nagy Benkő urat, csak ritkán jön össze. Még nem tudtam, hogyan teszem, de nagyon résen voltam. Észrevétlenül előhoztam azokat a témákat, amelyek felelevenítették a régi ellentéteket, hogy már előre megosszam a gyanút.

Kemenes: Aztán kapóra jött a villanyhálózat hibája, ugye?

Sárosi: Amikor Gabi volt olyan kedves, és elmagyarázta, időnként néhány percre kialszik a villany, már minden világossá vált előttem. Bezártam a spalettákat, hogy áramszünet esetén teljes legyen a sötétség, a villámok ne zavarjanak a ténykedésben, majd kimentem a kártyáért és visszafelé elrejtettem az elemlámpát az előszobában. Elismerem, ez végzetes hiba volt, a kényelemszeretet lett a vesztem. Nem akartam még egyszer elázni.

Bruckner: Nyilván rendszeresen gyakoroltad Benkő hangját.

Sárosi: Hát persze, hogy rendszeresen utánoztam, a beosztottak legnagyobb öröme. Ez volt talán mellette az egyetlen vigaszom. Na, gondoltam, kiküldöm magam, ezzel kimaradok a gyanúsítottak köréből. Hát nem sikerült. De nem bántam meg így sem. Mindenki számára, aki kapcsolatban állt velem, csak jót tettem. Most már csak egyet sajnálok: azt, hogy elrontottam a találkozókat.

Horváth: Megértelek. De te is megérthetsz engem, kötelességem, hogy letartóztassalak.

Sárosi: Ez természetes, nincs harag. Megengeded, hogy amíg nincs módod bekísérni a rendőrségre, aludjak egyet a szomszéd szobában? Nagyon elfáradtam.

Horváth: Jól van, Jóska, aludj csak nyugodtan. Gyere, elkísérlek, nem hagyhatlak addig sem magadra. Majd én vigyázok az álmodra.

(Indulnak a szomszéd szobába. Az ajtóból Sárosi visszafordul.)

Sárosi: Jó éjszakát, fiúk.

Felhős: Jó éjszakát. *(az ablakhoz lép, kihajtja a spalettát)* Illetve inkább jó reggelt. Lassan megvirrad, az eső is elállt.

Kemenes *(Horváthhoz):* Végül is sikeres nap volt. Gyors, bravúros nyomozás, megkerült a gyilkos. Minden rendben.

Horváth: Ó, igen! A nyomozás sikeres volt. A tettes meglelt. Így azután minden rendben van?

VÉGE